

مقایسه کیفیت زندگی مادران کودکان مبتلا به فلج مغزی، کم توان ذهنی و کودکان سالم

فاطمه کیانی^۱، زینب پودینه^۲

تاریخ دریافت مقاله: ۹۰/۱/۲۴

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۰/۲/۱۱

۱. مربی پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زاهدان، دانشکده پرستاری و مامایی

۲. دانشجوی پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زاهدان، دانشکده پرستاری و مامایی

تفاوت معنی دار نبود. در مطالعه حاضر کودکان کم توان ذهنی دچار معلولیت خاص جسمی نبودند درحالی که کودکان CP درخیلی از موارد با وجود هوش طبیعی دچار معلولیت جسمی بودند. به نظر می رسد که کیفیت زندگی پایین مادران این کودکان نسبت به کودکان کم توان ذهنی به دلیل این اختلاف باشد. مطالعات نشان داده که بین کیفیت زندگی مادر و شدت معلولیت فرزندش ارتباط وجود دارد.^۳

راهکارهای ذیل برای بهبود کیفیت زندگی آنها ارائه می گردد. مراکز توانبخشی باید نقش واقعی خود را ایفا نموده و به جنبه های حمایت اجتماعی و خانوادگی توجه بیشتری مبذول شود. سازمان حمایتی مانند بهزیستی و تامین اجتماعی که وظیفه اصلی آنها حمایت اجتماعی از معلولان و خانواده های آنها است، باید نقش فعال تری داشته باشند و خصوصا والدین کودکان و با تاکید بیشتر بر مادران در زمینه پذیرش معلولیت اطلاعات مناسب و کارشناسی لازم را ارائه دهند و این مراکز صرفا به تخفیف هزینه و کمک مالی اکتفا نکنند. [م ت ع پ ز، ۱۳۹۰؛ ۱۳ (ویژنامه ۱): ۱۵]

References

1. Wilson M, Elaine M. Cerebral palsy: Introduction and diagnosis. *Pediatric Health Care* 2007; 21(3): 146-152.
2. Terry Canal S. *Campbells operative orthopedics*. 9th ed. London: Mosby; 1998: 220-255.
3. Arnaud C, White-Koning M, Michelsen SI, et al. Parent-reported quality of life of children with cerebral palsy in Europe. *Pediatrics* 2008; 121(1): 54-64.

کم توانی ذهنی و فلج مغزی از معضلات شایع در اطفال می باشد. فلج مغزی معلولیتی حرکتی است که نیازمند دوره های طولانی مدت توانبخشی می باشد و در اثر صدمه دیدن مغز در حال تکامل در دوران قبل و حین تولد و یا چند سال اول عمر ایجاد می شود.^۱ میزان شیوع فلج مغزی در کشورهای مختلف ۶ تا ۹/۵ در هر هزار تولد زنده و در ایران ۲ در هزار برآورد شده است.^۲ از آن جا که معلولیت کودک در درون سیستمی به نام خانواده به وقوع می پیوندد آثار نامطلوبی بر عملکرد خانواده و کیفیت زندگی اعضا و خصوصا مراقب اصلی آن یعنی مادر بر جا می گذارد. هر چند وجود کودک معلول و کم توان می تواند ضایعات و اثرات جبران ناپذیری بر وضعیت بهداشت روان خانواده وارد کند اما این ضایعات و اثرات به میزان زیادی قابل جبران و تخفیف هستند لیکن جبران و یا کاهش این تاثیرات مستلزم داشتن شناخت علمی از آنهاست. این مطالعه مقطعی بوده و نمونه پژوهش متشکل از ۱۰۰ نفر از مادران کودکان استثنایی (۵۰ نفر فلج مغزی و ۵۰ نفر کم توان ذهنی) و ۵۰ نفر از مادران کودکان عادی مدارس ابتدایی می باشد و نمونه ها از میان مادران کودکان فلج مغزی با بهره هوشی نرمال که فلج مغزی آنها را متخصص مغز و اعصاب کودکان تایید کرده بود و مادران کودکان کم توان ذهنی با همان شرایط اما فاقد معلولیت جسمی بودند انتخاب شدند. ابزار پژوهش پرسشنامه SF-36 بود. نتایج مطالعه نشان داد که کیفیت زندگی مادران دارای کودک CP درهمه ابعاد با مادران کودکان سالم تفاوت معنی دار دارد ($p=0/001$). اما بین مادران کودکان کم توان ذهنی و سالم این

Please cite this article as: Kiani F, Poodineh Z. The comparative survey of life quality between mothers of mentally retarded, cerebral palsy and healthy children. *Zahedan J Res Med Sci (ZJRMS)* 2011; 13(suppl 1): 15.